

Број/Број: 03/1-50-1-9-12-8/08
Сарајево/Sarajevo, 29. 01. 2008. године

Члановима Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ

ПРЕДМЕТ: Информација о посјети структурама Цивилне заштите у Општини Требиње
Вежа, акт број: 03/1-50-1-9-11Г -1/07, од 24.12.2007.

Представници Заједничке комисије за одбрану и безбједност ПСБиХ, Драгица Хинић, Жељко Грубеша и Јовица Катић, заједно са представником Министарства безбједности Миливојем Поповићем, те представником Мисије ОЕБС-а у БиХ Кристијаном Хауптом, посјетили су 21. 12. 2007. године органе Цивилне заштите Општине Требиње. Сврха ове посјете била је упознати се са структуром Цивилне заштите и Ватрогасне бригаде Општине Требиње, условима њиховог рада и проблемима с којима се сусрећу током свакодневног обављања послова, те условима за организовање регионалне радионице о стању, превенцији и прекограничној сарадњи у области заштите од пожара, коју Заједничка комисија планира да организује током наредне године.

Представнике Заједничке комисије примили су Гојко Грче, помоћник начелника Општине Требиње, Радослав Прело, начелник Цивилне заштите Општине Требиње, Мирко Милојевић, представник професионалне Ватрогасне бригаде Општине Требиње, те Мирослав Вујанић из ДППИ одјела Пакта стабилности за југоисточну Европу.

Гојко Грче се у свом излагању нарочито дотакао проблема пожара који су општину Требиње задесили протеклог љета. 90 % свих пожара који су се десили протекле године били су дуж границе ове општине са Црном Гором, а у највећем броју случајева ватра је прелазила преко граничне линије. При томе власти Црне Горе нису предузеле никакве активности на гашењу пожара. Он је нагласио да у органима Општине нема политизације када је пожар у питању и као примјер навео заједничку акцију "Граница 2006", коју су спровели у сарадњи са сусједним општинама у БиХ, Црној Гори и Хрватској. Ипак, навео је да се проблем појавио већ наредне године, када је искуство стечено у овој акцији требало примијенити у пракси. Пожари који су избили проузроковали су велике штете не само у шумама него и губитке у пчеларству и траварству, као и у значајним дјелатностима овог подручја. Похвалио је организацију и обученост припадника Цивилне заштите и ПВБ Општине Требиње, који су уз надљудске напоре успјели успјешно одговорити великим пожарима који су захватили ово подручје протекле године и који су, што је најбитније, угашени без иједне људске жртве. Истакао је да Ватрогасна бригада располаже дотрајалом опремом и да се највише новца потроши на њено стално одржавање и поправљање. Закључио је да у таквим ванредним ситуацијама више не постоји подршка војних и полицијских снага како је то било некада,

већ су цивилна заштита и ватрогасци препуштени сами себи. Има много питања које држава мора законски регулисати, од кадровског јачања ових институција, њиховог обучавања, финансијске подршке, до координације на свим нивоима у држави и формирање центара за обавјештавање у кризним ситуацијама. На реализацији ових питања мора се радити врло брзо како не би у садашњем стању дочекали и наредну пожарну сезону.

Радослав Прело навео је да је ова регија, која обухвата седам општина, због конфигурације терена, најугроженија у широј околини. Цивилна заштита се може похвалити добром вољом и ентузијазмом људи, становника општине Требиње и сусједних општина који учествују у гашењу пожара. Као примјер навео је да општина Равно нема своју ватрогасну јединицу, па је тако цјелокупну активност приликом гашења пожара ових година преузела ПVB Требиње. Тако се ова бригада првенствено водила људским фактором и апелима да се спасе животи и имовина људи, те никада није чекала званичан допис за помоћ начелника једне општине упућен другом. То је свакако и један од разлога зашто је херцеговачка регија у посљедњих пет година добила највише донација ради заштите од пожара. Ипак, донирани МТС и ватрогасна возила дотрајала су и у лошем су стању. Истакао је да је слика садашњег стања незадовољавајућа и стога је ову посјету оцијенио као прилику да заједно видимо шта се у вези са овим питањем може урадити у наредном периоду.

Драгица Хинић упознала је домаћине са сврхом посјете представника Заједничке комисије, Министарства безбједности и Мисије ОЕБС-а у БиХ. Као главни циљ навела је организовање регионалне радионице о питањима прекограничне сарадње у гашењу пожара, а одржала би се управо у Требињу. Истакла је да је Заједничка комисија иницирала овај састанак како би од представника Општине, Цивилне заштите и ватрогасаца сазнала нешто више о њиховим потребама те како би они тиме помогли у дефинисању правих питања које би требало разматрати на овој радионици, а све с циљем побољшања стања на овом пољу наредне године. На наведеној радионици требало би да учествују представници парламената и радних тијела надлежних за наведену област, министарстава, начелника сусједних општина и представници цивилне заштите Босне и Херцеговине, Хрватске и Црне Горе, као и оперативци из све три државе.

Кристијан Хаупт изразио је занимање за овај проблем и констатовао да је ради његовог рјешавања већ уложено доста труда. Неугодно је изненађен чињеницом да приликом гашења пожара ове године у пракси нису коришћена сазнања стечена из претходних семинара. Стога је потврдио да ће Мисија ОЕБС-а у БиХ подржати одржавање ове радионице како би се сарадња у овој области у наредном периоду знатно побољшала.

Мирко Милојевић изразио је незадовољство политичком сарадњом на свим нивоима власти у БиХ по овим питањима, али и задовољство сарадњом између ватрогасних јединица на терену. Нагласио је да су се протеклог љета током августа дешавали пожари дуж линије 50-70 километара, а припадници ПVB-а морали су бити на више мјеста исти дан ради њиховог гашења. Сарадњу са Републиком Црном Гором у гашења пожара оцијенио је као врло лошу, јер представници њихових ватрогасних бригада нису гасили пожаре на својој територији, те су стално прелазили у БиХ. Представници ове ПVB протеклог љета били су оптуживани од својих колега из Дубровника да нису гасили пожаре до границе БиХ са Хрватском, када је пожар у три наврата дошао чак до обале мора. Припадници ПVB објаснили су да су пожари избили на подручју које је у надлежности ПVB Хрватске, те да су на вријеме упозорили своје колеге у Дубровнику на могућност овакве катастрофе, али су они, због лоше процјене, вратили возила натраг у Хрватску, што је касније имало за посљедицу велике пожаре у дубровачкој регији. Као посебан проблем с којим се сусрећу представници ПVB Требиње је и недеминирани терен на којем се гасе пожари.

Мирослав Вујанић навео је да је у оквиру пројекта обуке дјеловања лица и тимова у кризним ситуацијама, који овај одјел у сарадњи са пограничним општинама 13 земаља југоисточне Европе спроводи од 2003. године, на висок ниво подигнута сарадња лица која су учествовала у обукама. Размјена информација такође је текла добро. Током практичних вјежби створена

је позитивна атмосфера приликом преласка учесника овог пројекта из једне државе у другу. Навео је и да се овим пројектом побољшала прекогранична сарадња представника граничних полиција БиХ, Хрватске и Црне Горе. Ипак, евалуацијом пројекта уочене су и неке слабости у дотадашњем раду. Као резултат свега овога навео је иницирање трилатералних споразума између БиХ, Црне Горе и Хрватске, који још нису потписани. Досадашња улагања међународних организација у сектор цивилне заштите, а у првом реду НАТО-а и Црвеног крста, износе око 205.000 евра. Од тог износа око 70% је искоришћено на обуку, а преосталих 30% на путне трошкове, трошкове ноћења, и сл. Нагласио је да је вријеме чистих донација прошло. Међународна заједница првенствено жели да Босна и Херцеговина и њени органи иницирају конкретне пројекте у вези са овим питањима, како би се она укључила у њихово финансирање. Стога треба урадити озбиљну процјену садашњег стања и потреба на овом пољу, добру стратегију и организовати семинар на којем би била упућена јасна порука која би имала добар ефекат.

Миливоје Поповић навео је да је лично учествовао у обуци "Граница 2006" и том приликом стекао важна сазнања. Навео је да је теорија једно, а пракса нешто сасвим друго, што су најбоље показали пожари који су задесили ово подручје протеклог љета. Нагласио је да је Министарство безбједности потписало Меморандум о разумијевању са Данском, у којем се Босни и Херцеговини нуди помоћ у донацији већег броја гас-маски, напртњача и друге опреме која јој је потребна за гашење пожара. Међутим, проблем је што се у свакој донацији, па тако и у овој, донира дотрајала опрема која стандардима не може задовољити законске прописе у тим државама, те је донирана БиХ. Као додатни проблем навео је и чињеницу да БиХ за сву донирану опрему мора да плати царину и порез. На крају је истакао да се у процедури израде налази Закон о заштити и спасавању људи и материјалних добара на нивоу БиХ, чији врло битан сегмент представља формирање јединственог инфо центра 112 за кризне ситуације, који ће покривати простор цијеле Босне и Херцеговине. Подржао је идеју одржавања наведене радионице, уз сугестију да се одржи прије почетка сезоне пожара у БиХ, а најкасније до априла.

Жељко Грубешкић је, на основу дискусије на овом припремном састанку, предложио одређени број закључака, у смислу питања која би морала бити саставни дио наредне радионице. Сматра да би радионицу, на регионалном нивоу, требало искористити за дефинисање усмјеравања ових проблема ка републичким управама цивилне заштите и министарствима безбједности. Даље, ДППИ одјел Пакта стабилности за ЈИ Европу би, заједно са Мисијом ОЕБС-а у БиХ и другим међународним организацијама, требало да подржи одржавање овакве радионице, која би резултирала конкретном помоћи органима Цивилне заштите Општине Требиње, у смислу донације нове цистерне и друге опреме за гасиоце пожара на овом терену. Сви чиниоци цивилне заштите у БиХ требало би да ураде краткорочну и дугорочну анализу како се може реаговати ради рјешавања питања у овој области. На наведеној радионици требало би да учествује што већи број оперативаца који ће непосредно дјеловати у будућим акцијама гашења пожара, а потребно је позвати и представнике амбасада Црне Горе и Хрватске у БиХ.

Закључци:

1. Наведени сусрет са представницима Општине Требиње, Цивилне заштите, ПВБ Требиње и другим учесницима резултирао је сазнањима неопходним за боље организовање радионице коју би Заједничка комисија требало да организује најкасније до средине априла 2008. године;
2. На наведену радионицу, у чију организацију ће се укључити представници Мисије ОЕБС-а у БиХ и представник ДППИ одјела Пакта стабилности за југоисточне Европе, треба позвати представнике надлежних парламентарних тијела за област цивилне заштите и заштите од пожара, ресорних министарстава, те лица која се непосредно баве питањем

цивилне заштите и гашењем пожара из БиХ, Хрватске и Црне Горе, са нагласком на представнике три сусједне општине, Требиње, Дубровник и Никшић, те представнике амбасада ових држава у БиХ.

Секретар
Заједничке комисије
Драгица Хинић

Предсједавајући
Заједничке комисије
Бранко Зрно